

SKLEP SVETA 2009/1012/SZVP

z dne 22. decembra 2009

o podpori dejavnostim EU za spodbujanje nadzora nad izvozom orožja ter uveljavljanje načel in meril iz Skupnega stališča 2008/944/SZVP v tretjih državah

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

razpadu državnih struktur. V strategiji je poudarjen tudi pomen nadzora nad izvozom orožja za zaježitev njegovega širjenja.

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji ter zlasti člena 26(2) in člena 31(1) Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Svet je 26. junija 1997 sprejel program EU za preprečevanje in zatiranje nedovoljene trgovine s konvencionalnim orožjem, s čimer so se EU in njene države članice zavezale, da bodo ukrepale skupaj ter pomagale drugim državam pri preprečevanju in zatiranju nedovoljene trgovine z orožjem.
- (2) Svet je 8. decembra 2008 sprejel Skupno stališče 2008/944/SZVP⁽¹⁾, ki opredeljuje skupna pravila glede nadzora izvoza vojaške tehnologije in opreme ter določa osem meril za izvoz konvencionalnega orožja, uvaja mehanizem za obveščanje in posvetovanje o zavrnitvah in navaja postopek za zagotovitev preglednosti, ki predvideva objavo letnih poročil EU o izvozu orožja. Skupno stališče je znatno prispevalo k usklajenosti nacionalnih politik nadzora nad izvozom orožja, načela in merila iz skupnega stališča pa je uradno prevzelo več tretjih držav.
- (3) Člen 11 Skupnega stališča 2008/944/SZVP navaja, da si države članice močno prizadevajo, da bi spodbudile druge države, ki izvažajo orožje, da upoštevajo merila tega skupnega stališča.
- (4) V evropski varnostni strategiji, ki so jo predsedniki držav in vlad sprejeli 12. decembra 2003, je navedenih pet glavnih težav, s katerimi se EU spopada v obdobju po koncu hladne vojne: terorizem, širjenje orožja za množično uničevanje, regionalni konflikti, odpovedovanje držav in organizirani kriminal. Pri štirih od teh petih težav so posledice nenadzorovanega prometa s konvencionalnim orožjem osrednjega pomena. Nenadzorovani promet z orožjem resnično prispeva k stopnjevanju terorizma in organiziranega kriminala ter je poglaviti dejavnik pri nastanku in širjenju konfliktov ter

- (5) Cilj mednarodnega instrumenta, ki bi državam omogočil pravočasno in zanesljivo prepoznavanje in izsleditev nedovoljenega osebnega in lahkega orožja, ki ga je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela 8. decembra 2005, je večja učinkovitost in dopolnitev veljavnih dvostranskih, regionalnih in mednarodnih sporazumov, da bi preprečili, zatrli in odpravili vse oblike nedovoljene trgovine z osebnim in lahkim orožjem.
- (6) V strategiji EU za boj proti nedovoljenemu kopičenju osebnega in lahkega orožja in pripadajočega streliva ter trgovini z njim, ki jo je Evropski svet sprejel na zasedanju 15. in 16. decembra 2005, je določeno, da bi se morala EU na regionalni in mednarodni ravni zavzeti za strožji nadzor nad izvozom in za spodbujanje meril iz Kodeksa ravnanja pri izvozu orožja, ki je bil nadomeščen s Skupnim stališčem 2008/944/SZVP, med drugim tako, da bi tretjim državam pomagala pri oblikovanju nacionalne zakonodaje na tem področju in spodbujala ukrepe za večjo preglednost.
- (7) Generalna skupščina Združenih narodov je 6. decembra 2006 sprejela Resolucijo 61/89 z naslovom „Za sporazum o trgovini z orožjem: določitev skupnih mednarodnih standardov za uvoz, izvoz in prevoz konvencionalnega orožja“, ki so jo podprle vse države članice Evropske unije; Svet je decembra 2006 ter junija in decembra 2007 sprejel sklepe, v katerih poudarja, da morajo biti EU in države članice dejavne ter sodelovati z drugimi državami in regionalnimi organizacijami v procesu, ki poteka pod okriljem Združenih narodov, da bi določili skupne mednarodne standarde za uvoz, izvoz in prevoz konvencionalnega orožja, kar bi bil velik premik v boju proti nezaželenemu in neodgovornemu širjenju konvencionalnega orožja, ki ogroža mir, varnost, razvoj in dosledno spoštovanje človekovih pravic.
- (8) Svet je 17. marca 2008 sprejel Skupni ukrep 2008/230/SZVP⁽²⁾ o podpori dejavnostim EU za spodbujanje nadzora nad izvozom orožja in uveljavljanje načel in meril iz Kodeksa ravnanja EU (skupnega stališča) pri izvozu orožja v tretjih državah; zadnja dejavnost v okviru tega skupnega ukrepa je bila 27. in 28. oktobra 2009 –

⁽¹⁾ UL L 335, 13.12.2008, str. 99.

⁽²⁾ UL L 75, 18.3.2008, str. 81.

SKLENIL:

Člen 1

1. Zaradi praktičnega izvajanja:

— evropske varnostne strategije,

— strategije EU za boj proti nedovoljenemu kopičenju osebnega in lahkega orožja ter pripadajočega streliva in trgovini z njim,

— člena 11 Skupnega stališča 2008/944/SZVP,

— programa EU za preprečevanje in zatiranje nedovoljene trgovine s konvencionalnim orožjem,

— mednarodnega instrumenta, ki državam omogoča pravočasno in zanesljivo prepoznavanje in izsleditev nedovoljenega osebnega in lahkega orožja, ter

— sklepov Sveta o mednarodni pogodbi o trgovini z orožjem.

Evropska unija podpira dejavnosti za dosego naslednjih ciljev:

(a) v tretjih državah spodbujati merila in načela Skupnega stališča 2008/944/SZVP;

(b) pomagati tretjim državam pri pripravi in izvajanju zakonodaje, ki omogoča učinkovit nadzor nad izvozom orožja;

(c) pomagati tretjim državam pri usposabljanju uradnikov, pristojnih za izdajanje izvoznih dovoljenj, da bi zagotovili ustrezno izvajanje in izvrševanje nadzora nad izvozom orožja;

(d) pomagati tretjim državam in regijam pri pripravi nacionalnih in regionalnih poročil o izvozu orožja in uveljavljanju drugih oblik spremljanja, da bi zagotovili večjo preglednost in odgovornost pri izvozu orožja;

(e) spodbuditi tretje države, da bi podprle proces pod okriljem Združenih narodov za sprejetje pravno zavezujoče mednarodne pogodbe o določitvi skupnih standardov za svetovno trgovino s konvencionalnim orožjem, in jih podpirati, tako da bi bile te države sposobne spoštovati take skupne standarde.

2. Projekti za doseganje ciljev, kakor so opredeljeni v odstavku 1, so opisani v Prilogi.

Člen 2

1. Za izvajanje tega sklepa je odgovoren visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (VP).

2. Za tehnično izvajanje projektov iz člena 1(2) je pristojen izvajalec:

Nemški zvezni urad za ekonomijo in nadzor izvoza, BAFA.

3. Izvajalec opravlja svoje naloge v okviru odgovornosti VP. V ta namen se VP po potrebi dogovarja z izvajalsko agencijo.

Člen 3

1. Referenčni finančni znesek za izvajanje projektov iz člena 1(2) znaša 787 000 EUR.

2. Odhodki, ki se financirajo iz zneska iz odstavka 1, se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki veljajo za proračun Unije.

3. Komisija nadzira pravilno uporabo prispevka EU iz odstavka 1 tega člena. V ta namen z izvajalcem iz člena 2(2) sklene sporazume o financiranju. Sporazum o financiranju določa, da mora izvajalec zagotoviti vidnost prispevka EU, ki je primerna njegovemu obsegu.

4. Komisija si prizadeva skleniti sporazum o financiranju iz odstavka 3 čim prej po začetku veljavnosti tega sklepa. V primeru težav v tem postopku o tem obvesti Svet, obvesti pa ga tudi o datumu sklenitve sporazumov.

Člen 4

1. Poročilo o dejanskem napredku, doseženem v posameznih upravičenih državah, pripravijo vodje misij EU v tretjih državah, ki veljajo za upravičene države v skladu s tem sklepom, in sicer po končani zadnji delavnici.

2. VP poroča Svetu o izvajanju tega sklepa na podlagi rednih poročil, ki jih pripravijo izvajalec iz člena 2(2) in vodje misij iz odstavka 1 tega člena. Svet na podlagi teh poročil pripravi oceno. Komisija zagotovi podatke o finančnem izvajanju projektov iz člena 3(3).

Člen 5

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

Veljati preneha 24 mesecev po datumu sklenitve sporazuma o financiranju iz člena 3(3) ali, če navedeni sporazum v zadevnem obdobju ni bil sklenjen, šest mesecev po datumu sprejetja.

Člen 6

Ta sklep se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 22. decembra 2009

Za Svet
Predsednik
A. CARLGREN

PRILOGA

Podpora dejavnostim EU za spodbujanje nadzora nad izvozom orožja ter uveljavljanje načel in meril iz Skupnega stališča 2008/944/SZVP v tretjih državah**I. Cilji**

Splošni cilji tega sklepa so:

- (a) v tretjih državah spodbujati merila in načela Skupnega stališča 2008/944/SZVP;
- (b) pomagati tretjim državam pri pripravi in izvajanju zakonodaje, ki omogoča učinkovit nadzor nad izvozom orožja;
- (c) pomagati državam pri usposabljanju uradnikov, pristojnih za izdajanje izvoznih dovoljenj, da bi zagotovili ustrezno izvajanje in izvrševanje nadzora nad izvozom orožja;
- (d) pomagati državam in regijam pri pripravi nacionalnih in regionalnih poročil o izvozu orožja in uveljavljanju drugih oblik spremljanja, da bi zagotovili večjo preglednost in odgovornost pri izvozu orožja;
- (e) spodbuditi tretje države, da bi podprle proces pod okriljem Združenih narodov za sprejetje pravno zavezujoče mednarodne pogodbe o določitvi skupnih standardov za svetovno trgovino s konvencionalnim orožjem, in jih podpirati, tako da bi bile te države sposobne spoštovati take skupne standarde.

II. Projekti

Namen:

zagotoviti tehnično pomoč zainteresiranim tretjim državam, ki so pokazale pripravljenost, da izboljšajo svoje standarde in prakso pri nadzoru nad izvozom vojaške opreme in jih uskladijo s tistimi, ki so jih sprejele in ki jih uporabljajo države članice Evropske unije ter so določeni v Skupnem stališču 2008/944/SZVP in v priloženih navodilih za uporabo.

Opis in ocena stroškov:

(i) Delavnice za skupine držav

Projekt obsega pet dvodnevni delavnic, na katere so povabljeni državni in carinski uradniki ter uradniki, pristojni za izdajanje izvoznih dovoljenj, iz izbrane skupine držav. Povabljeni so lahko tudi predstavniki obrambne industrije. Delavnice lahko potekajo v upravičenih državah ali na lokaciji, ki jo določi predsedstvo. Usposabljanje na ustreznih področjih vodijo strokovnjaki državnih uprav iz držav članic EU, iz držav, ki so se pridružile Skupnemu stališču 2008/944/SZVP, iz sekretariata Sveta EU in/ali zasebnega sektorja (vključno z nevladnimi organizacijami).

(ii) Izmenjava osebja

Projekt obsega do štiri največ mesec trajajoče delovne ali študijske obiske državnih uradnikov in/ali uradnikov, pristojnih za izdajanje izvoznih dovoljenj, iz upravičenih držav kandidatk za vstop v EU pri pristojnih organih držav članic EU ali do štiri največ mesec trajajoče delovne ali študijske obiske državnih uradnikov in/ali uradnikov iz držav članic EU pri ustreznih organih upravičenih držav⁽¹⁾.

III. Trajanje

Projekti naj bi bili predvidoma izvedeni v 24 mesecih.

IV. Upravičene države

Prvo polletje 2010

- (i) Države Zahodnega Balkana (Albanija, Bosna in Hercegovina, Hrvaška, Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija in Srbija)
- (ii) Severnoafriške države, ki v okviru evropske sosedske politike sodelujejo v evro-sredozemskem partnerstvu (Alžirija, Egipt, Libija, Maroko in Tunizija)

⁽¹⁾ O izbiri osebja za izmenjavo odločijo pristojne delovne skupine Sveta na predlog VP.

Drugo polletje 2010

Vzhodnoevropske in kavkaške partnerske države, ki sodelujejo v evropski sosedski politiki (Armenija, Azerbajdžan, Belorusija, Gruzija, Moldavija in Ukrajina)

Prvo polletje 2011

Države Zahodnega Balkana (Albanija, Bosna in Hercegovina, Hrvaška, Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija in Srbija)

Drugo polletje 2011

Vzhodnoevropske in kavkaške partnerske države, ki sodelujejo v evropski sosedski politiki (Armenija, Azerbajdžan, Belorusija, Gruzija, Moldavija in Ukrajina)

Če bi bilo treba zaradi nepredvidenih okoliščin spremeniti seznam upravičenih držav ali časovni razpored delavnic, se za takšno spremembo na predlog VP, odloči Delovna skupina za izvoz konvencionalnega orožja (COARM).

Če se katera od navedenih držav ne bi želela udeležiti delavnice, se izmed naslednjih partnerskih držav, ki sodelujejo v evropski sosedski politiki, lahko izberejo ⁽¹⁾ druge države: Izrael, Jordanija, Libanon, Palestinska oblast, Sirija.

V. Ocena učinka

Učinek tega sklepa in Skupnega ukrepa 2008/230/SZVP bi bilo treba s tehničnega vidika oceniti po končani zadnji delavnici in po zadnji izmenjavi osebja v skladu s tem sklepom. Ocena se pripravi v obliki poročil o dejanskem stanju na področju sprejetja ustrezne zakonodaje, vzpostavitve organov za nadzor izvoza in učinkovitega nadzora izvoza v upravičenih državah. Poročila pripravijo vodje misije EU v vsaki od upravičenih držav.

⁽¹⁾ O tem na predlog VP odločijo pristojne delovne skupine Sveta.